

บทที่ 4

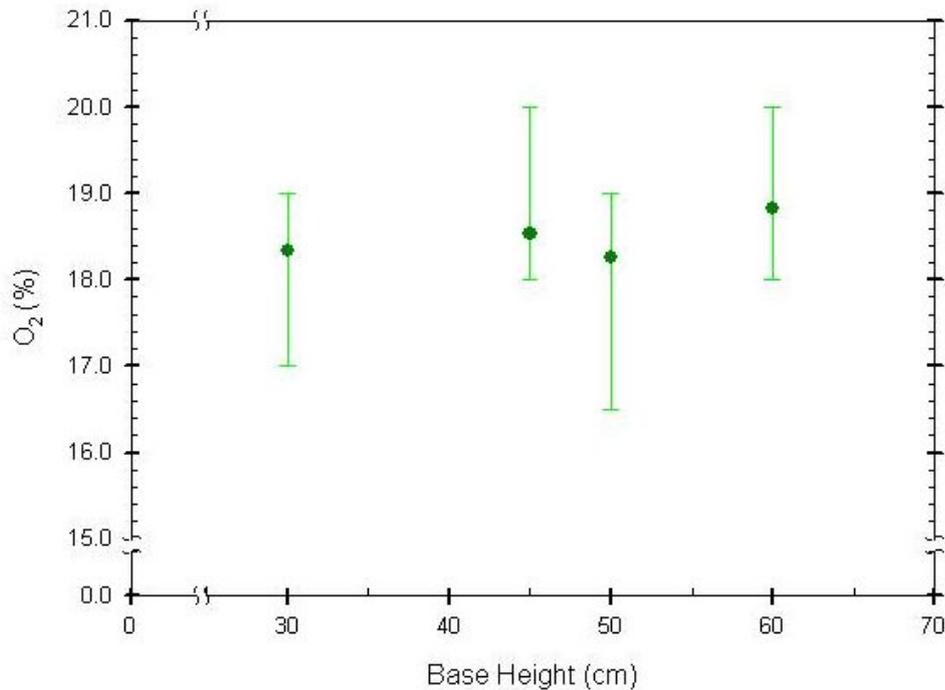
ผลการวิจัย

4.1 บทนำ

ในงานวิจัยนี้ ได้ทำการศึกษาความสูงของเบดในเตาเผาไซโคลน ซึ่งระบบการเผาไหม้ของเตาเผาแบบนี้จะให้ประสิทธิภาพในการเผาไหม้สูง และสามารถควบคุมมลพิษที่เป็นปัญหาต่อสิ่งแวดล้อมได้ จึงมีการวิจัยและพัฒนา เพื่อนำพลังงานความร้อนที่ได้มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไปในอนาคต โดยทำการศึกษาถึงผลของแก๊สไอเสีย และ ประสิทธิภาพเชิงความร้อนจากการเผาไหม้

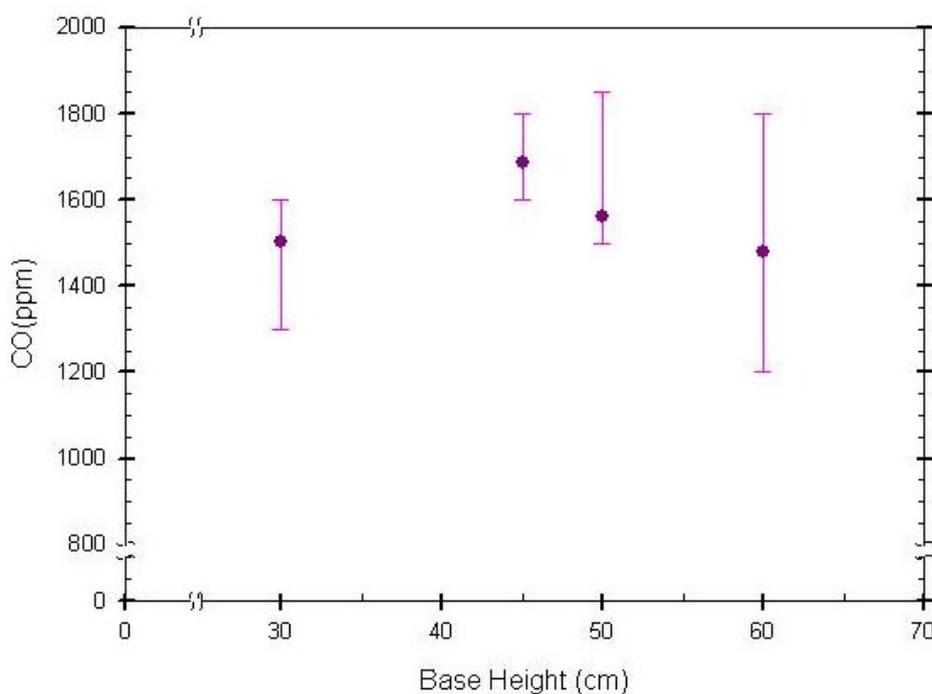
4.2 ผลของแก๊สไอเสียจากการเผาไหม้

จากผลการทดลอง ได้ทำการศึกษาความสูงของเบดที่มีผลต่อการเกิดก๊าซจากการเผาไหม้ ได้แก่ O_2 , CO , SO_x และ NO_x ดังนี้

รูปที่ 4.1 ก๊าซออกซิเจน (O_2) ที่วัดได้ ณ ความสูงเบดต่างๆ

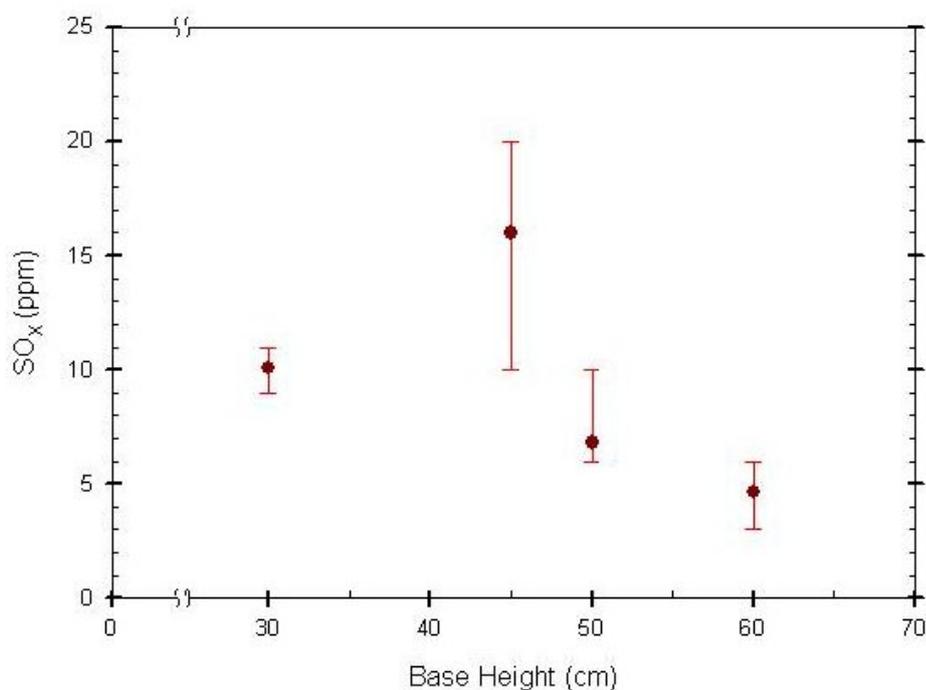
จากรูปที่ 4.1 พบว่าจากผลทดลอง ที่ระดับความสูงเบด 30-50 cm จะมีจำนวนของ O_2 ที่วัดได้เฉลี่ยอยู่ในช่วง 18.2-18.8% ซึ่งปริมาณของ O_2 ที่วัดได้นั้น เกิดจากการให้อากาศส่วนเกิน ในขณะที่เกิดการเผาไหม้แก๊สเผาไหม้ไฮโดรเจน จึงทำให้มี O_2 เหลือหลังจากการเผาไหม้ และที่ระดับความสูงเบด 30-50 cm นี้ เบดจะมีปริมาณการทับถมของเชื้อเพลิงที่เผาไหม้ไม่สมบูรณ์บางส่วนเหลืออยู่ ซึ่งจะทาปฏิกิริยากับอากาศส่วนเกินที่ฉีดเข้าไปใหม่ ทำให้เกิดปฏิกิริยาการเผาไหม้ระหว่างเชื้อเพลิงกับอากาศได้อย่างต่อเนื่อง ส่วนผลการทดลองที่ระดับความสูงเบด 60 cm นั้นเกิดการทับถมของเชื้อเพลิงที่เบดมากเกินไป ทำให้อากาศส่วนเกินที่ฉีดเข้าไปใหม่ ทาปฏิกิริยาการเผาไหม้กับเชื้อเพลิงไม่ต่อเนื่องมากนัก เพราะตามหลักทฤษฎีของการเผาไหม้ จะเริ่มที่ผิวชั้นนอกของอนุภาคก่อนแล้วจึงลามเข้าไปที่แกนกลาง โดยเชื้อเพลิงที่มีขนาดของอนุภาคใหญ่(เปรียบได้กับเบดที่มีระดับสูงเกินไป) จะทำให้การเผาไหม้ของเชื้อเพลิงเกิดขึ้นได้อย่างช้า ๆ เฉพาะที่บริเวณผิวหน้าของเบดเท่านั้น ซึ่งปริมาณ O_2 ในอากาศส่วนเกินที่ฉีดเข้าไปในเตาเผา จึงไม่สามารถทาปฏิกิริยาการเผาไหม้ได้ทันทีกับเชื้อเพลิง จึงเหลือปริมาณ O_2 มากกว่าที่ระดับความสูงอื่น ดังนั้นการวัด O_2 ที่ระดับความสูงเบดที่ 60 cm นี้จึงสามารถวัดปริมาณ O_2 ได้มากกว่าระดับความสูงเบดที่ตำแหน่ง 30-50 cm

รูปที่ 4.2 ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) ที่วัดได้ ณ ความสูงเบดต่างๆ

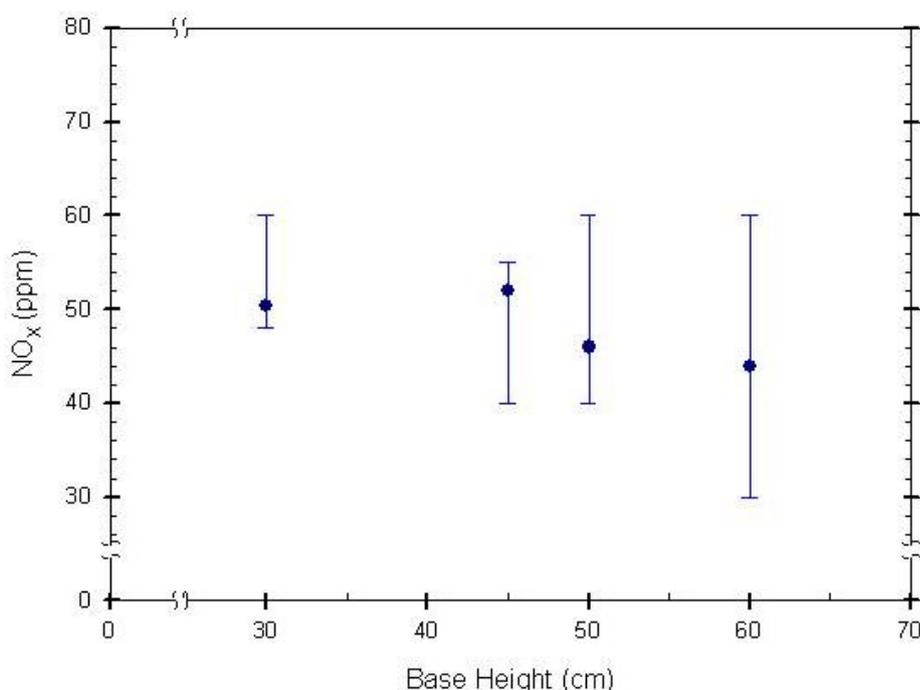
จากรูปที่ 4.2 พบว่าที่ระดับความสูงของเบดในช่วง 30-60 cm ค่า CO ที่วัดได้เฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์สูงอยู่ในช่วง 1,500-1,700 ppm เนื่องจากการเผาไหม้ระหว่างเชื้อเพลิงกับอากาศ เกิดขึ้นอย่างไม่ทั่วถึง โดยขั้นตอนการเผาไหม้เริ่มเมื่อเชื้อเพลิงกลบถูกป้อนเข้าเตาเผาด้านบน ในลักษณะล้มผัสเส้นรอบวง ซึ่งในขณะที่เกิดการเผาไหม้นั้น เชื้อเพลิงกลบจะตกลงมาบนฐานของห้องเผาไหม้ตามแรงโน้มถ่วงของโลกและเกิดการทับถมของเชื้อเพลิงที่เผาไหม้ไม่สมบูรณ์จนเกิดเป็นชั้นความหนาของเบด ซึ่งบริเวณผิวหน้าของเบดที่มีอากาศสัมผัสเท่านั้นที่มีการเผาไหม้ ทำให้เชื้อเพลิงส่วนใหญ่ยังคงไม่ถูกเผาไหม้

โดยจากการทดลองค่า CO ที่วัดได้อยู่ในปริมาณที่สูง เนื่องมาจากอีกเหตุผลที่ว่า การเผาไหม้ที่สมบูรณ์นั้นต้องเกิดการคลุกเคล้าระหว่างเชื้อเพลิงกับอากาศอย่างเหมาะสม แต่ในกรณีของการทดลองนี้ เชื้อเพลิงกลบไม่ได้เกิดการคลุกเคล้ากับอากาศอย่างทั่วถึง เหมือนกับกรณีการไหลปั่นป่วนของเตาเผาแบบวอร์เทคและเตาเผาฟลูอิดไคซ์เบด ที่เกิดการคลุกเคล้าระหว่างเชื้อเพลิงกับอากาศทั่วทั้งห้องเผาไหม้ ซึ่งค่า CO ที่วัดได้ของเตาเผาทั้งสองอยู่ในช่วงระหว่าง 250-400 ppm เท่านั้น

รูปที่ 4.3 ก๊าซซัลเฟอร์ออกไซด์ (SO_x) ที่วัดได้ ณ ความสูงเบดต่างๆ

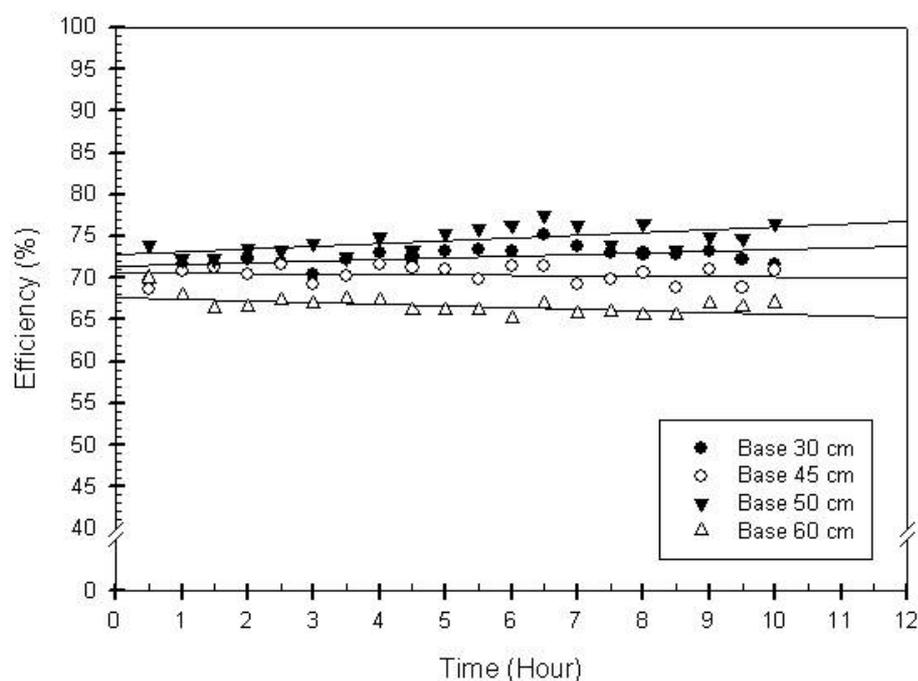
จากรูปที่ 4.3 ปริมาณ SO_x ที่วัดได้เฉลี่ยมีปริมาณค่อนข้างต่ำอยู่ในช่วง 5-16 ppm เนื่องมาจากว่าก๊าซ SO_x มี Sulfur เป็นองค์ประกอบหลัก โดยมักจะพบได้ในเชื้อเพลิง ประเภท น้ำมันดิบ ถ่านหิน และอยู่ในสารประกอบของโลหะต่าง ๆ ได้แก่ อลูมิเนียม ทองแดง สังกะสี ตะกั่ว และ เหล็ก เป็นต้น แต่ในการทดลองนี้ใช้แกลบเป็นเชื้อเพลิงในการเผาไหม้ ซึ่งมีองค์ประกอบของ Sulfur ในปริมาณต่ำ จึงทำให้ในขณะที่เกิดปฏิกิริยาการเผาไหม้กับอากาศนั้น เกิดปริมาณของ SO_x ไม่สูงมากนัก โดยที่ระดับความสูงเบดที่ 45 cm สามารถวัดปริมาณ SO_x ได้ประมาณ 16 ppm ซึ่งแสดงได้ว่าที่ระดับดังกล่าว การเกิดปฏิกิริยาการเผาไหม้ระหว่างเชื้อเพลิงแกลบและอากาศเกิดมากที่สุด จึงทำให้เกิดการรวมตัวของ Sulfur ในเชื้อเพลิงแกลบกับอากาศเกิดเป็น SO_x สูงที่สุด แต่แตกต่างกับที่ระดับความสูงเบด 60 cm เพราะที่ระดับความสูงนี้ต้องมีปริมาณของเชื้อเพลิงมากที่สุด ซึ่งตามหลักความเป็นจริงแล้ว ถ้ามี Sulfur ในปริมาณมาก เมื่อเกิดปฏิกิริยารวมกับอากาศส่วนเกิน ภายในห้องเผาไหม้ ก็ควรต้องมี SO_x มากเช่นกัน แต่ในจากการทดลองนี้ ที่ระดับความสูง 60 cm เกิดปฏิกิริยาการเผาไหม้ต่ำ ฉะนั้นจึงเป็นสาเหตุให้เกิดการรวมตัวของ Sulfur กับอากาศในปริมาณที่น้อย โดยสามารถวัดปริมาณ SO_x ได้ประมาณ 5 ppm

รูปที่ 4.4 ก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน (NO_x) ที่วัดได้ ณ ระดับความสูงเบดต่างๆ

จากรูปที่ 4.4 การทดลองการเผาไหม้ที่ความสูงเบด 30, 45, 50 และ 60 cm สามารถวัดค่า NO_x เฉลี่ยอยู่ในช่วง 44-52 ppm ซึ่งจัดว่าอยู่ในปริมาณไม่มากนัก เนื่องจาก NO_x จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยปัจจัยของอุณหภูมิที่สูง ในขณะที่เกิดการเผาไหม้ โดยจากผลการทดลอง รูปที่ 4.3 และ รูปที่ 4.4 จะมีแนวโน้มของก๊าซไอเสียที่วัดได้คล้ายคลึงกัน โดยที่ระดับความสูงเบด 45 cm สามารถวัดปริมาณ NO_x เฉลี่ยได้สูงที่สุด เท่ากับ 52 ppm ซึ่งค่า NO_x นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยขององค์ประกอบต่างๆ ของก๊าซไอเสีย เช่น ไฮโดรคาร์บอน โอโซน และ สารประกอบของซัลเฟอร์ (Sulfur) โดยจากรูปที่ 4.3 สามารถวัดค่า SO_x ได้สูงที่สุดที่ตำแหน่งความสูงเบด เท่ากับ 45 cm ฉะนั้นจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ระดับความสูงเบดที่ 45 cm จึงสามารถวัดค่า NO_x ได้สูงที่สุดเช่นเดียวกัน

4.3 ประสิทธิภาพเชิงความร้อนจากการเผาไหม้

รูปที่ 4.5 ประสิทธิภาพเชิงความร้อนที่วัดได้ ณ ระดับความสูงเบดต่างๆ

จากรูปที่ 4.5 ประสิทธิภาพเชิงความร้อนเกิดสูงสุดที่ระดับความสูงเบดที่ 50 cm รองลงมาคือที่ระดับความสูงเบด 30 cm, 45 cm และ 60 cm ตามลำดับ เนื่องจากที่ระดับความสูงเบดที่มากเกินไป ทำให้อากาศภายในเตาเผาทำปฏิกิริยาการเผาไหม้อย่างไม่ต่อเนื่อง ซึ่งเกิดจากการทับถมของเชื้อเพลิงที่เผาไหม้ไม่หมดที่ตกลงสู่ฐานเตา ส่งผลให้ประสิทธิภาพต่ำ ส่วนถ้าระดับความสูงเบดต่ำ

เกินไป ถึงแม้ว่าการเผาไหม้ระหว่างเชื้อเพลิงกับอากาศจะดีกว่า แต่อุณหภูมิที่ได้ก็ไม่สูงมากนัก ทำให้ประสิทธิภาพเชิงความร้อนยังอยู่ในเกณฑ์ไม่สูงมาก ซึ่งการพิจารณาประสิทธิภาพเชิงความร้อนที่เหมาะสม ยังคงต้องคำนึงถึงองค์ประกอบก๊าซไอเสียควบคู่กันไปด้วย